

ارزیابی امکانات و تسهیلات ترویجی مراکز ترویجی بخش دولتی و خصوصی و تأثیر

آن در بهبود روابط متقابل مروجین و گندمکاران در فرآیند توسعه پایدار

کشاورزی «مطالعه موردی شهرستان مشهد»

رویا کسائیانی نائینی^۱ و سید داود حاجی میررحیمی^۲

کارشناس ارشد دانشگاه آزاد اسلامی بیرجند و استادیار مرکز آموزش عالی امام خمینی وزارت جهاد کشاورزی

royakasaian@yahoo.com

هدف تحقیق حاضر شناخت وضعیت موجود امکانات و تسهیلات ترویجی مراکز ترویجی بخش دولتی و خصوصی و میزان تأثیر آنها در بهبود ارتباط متقابل مروجین با گندمکاران است. تحقیق در بخش کشاورزی شهرستان مشهد به روش پیمایشی انجام شده است. گندمکاران سال زراعی ۹۰-۸۹ به تعداد ۱۲۲۵۷ نفر جامعه آماری را تشکیل داده‌اند. حجم نمونه از طریق فرمول کوکران $n=150$ بدست آمد. برای انتخاب نمونه تحقیق از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای استفاده شد. سنجش از طریق پرسشنامه‌ای که اعتبار ظاهری آن توسط ۵ نفر از متخصصین ترویجی و پایایی آن از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ تأیید شد (۰/۶۱۳ تا ۰/۹۵۵)، صورت پذیرفت. بر طبق نتایج ضرایب همبستگی بدست آمده «امکانات و تسهیلات ترویجی مراکز ترویجی بخش دولتی مروجین» با «میزان ارتباطات ترویجی» مثبت معنی دار شده است این همبستگی در حوزه «ارتباطات با واسطه و غیر مستقیم» و «کل ارتباط» در سطح ۰/۰۱ وجود دارد. فقط در حوزه «ارتباط مستقیم» همبستگی دیده نشده است و بررسی ضرایب همبستگی بین متغیر مستقل «امکانات و تسهیلات ترویجی مراکز ترویجی بخش خصوصی مروجین» با متغیر وابسته «میزان ارتباطات ترویجی» معنی دار شده است و فقط در حوزه «ارتباط مستقیم» در سطح ۰/۰۱ درصد و همچنین در حوزه‌های «ارتباط با واسطه» و «کل ارتباط» در سطح ۰/۰۵ درصد همبستگی وجود دارد اما فقط در حوزه «ارتباط غیرمستقیم» همبستگی دیده نشده است بدین ترتیب میزان تأثیر «امکانات و تسهیلات مراکز ترویجی دولتی و خصوصی» در توسعه کمی و کیفی ارتباطات مروجین با گندمکاران در حد «زیاد» می‌باشد (۷/۹۱۲۵ از ۱۰). متغیر «امکانات و تسهیلات ترویجی مراکز ترویجی بخش دولتی و خصوصی» با «میزان ارتباطات ترویجی» همبستگی مثبت و معنی داری. اهم توصیه‌ها جهت بهبود عبارتند از: «افزایش مستمر دسترسی مروجین به تجهیزات آموزشی الکترونیکی (رایانه، اینترنت و ...)»، «تأمین امکانات بازدید کشاورزان از مزارع پیشرفته»، «بکارگیری مروجین توانمند و کارآمد در واحدهای ترویجی» و «دسترسی مروجین به تجهیزات سمعی و بصری مناسب».

واژه‌های کلیدی: امکانات و تسهیلات ترویجی، دولتی، خصوصی، ارتباطات ترویجی، گندمکاران،

مروجین کشاورزی